

Aşağıdaki soruların Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Dünya Doğal Kaynaklar Enstitüsü (WRI) verilerine göre yıllık tüketilebilir su potansiyeli 112 milyar m³ olan Türkiye'de, kişi başına tüketilebilir su potansiyeli 1.519 m³ civarında olup, bu değer Türkiye'yi "su azlığı" yaşanan bir ülke konumuna yerleştirmektedir. Bu değer 2030 yılında 1000 m³ olacağı öngörülmekte, "su fakiri" ülkeler kategorisine geçileceği tahmin edilmektedir. Küresel iklim değişikliğine bağlı olaylar da göz önünde bulundurulduğunda ülke bazında su kıtlığının artacağı varsayılmaktadır.

Çevre Mühendisleri Odası'nın 2023 İzmir Su Raporunda, İzmir'in hali hazırda kişi başına düşen tüketilebilir su potansiyelinin 1.519 m³'ten düşük olduğu ifade edilmiş ve İzmir'in önümüzdeki yıllarda su kıtlığı ile karşı karşıya kalacağına dikkat çekilmiştir. İZSU'nun 10 Temmuz 2023'te yayınladığı barajların doluluk oranlarındaki düşüklük de mevcut varsayımı doğrular niteliktedir. Bu durum, İzmir'de su yönetiminin önemini açığa çıkarmakla beraber, alternatiflere de ihtiyaç olduğunu gözler önüne sermiştir.

İzmir'in su soruna çare olacağı iddiasıyla yapılan Gördes barajındaki imalat hataları, onarıma rağmen kaçığın giderilememesi ve dolayısıyla barajın su tutma kapasitesinin hedeflenene bir türlü ulaşamaması, kentin su sorununa ilişkin acil bir çözüm ihtiyacını açığa çıkarmıştır. Öte yandan kentin 130 km ötesindeki bu barajdan su taşımacılığının yapılması, suyun farklı havzalara taşınmasına sebebiyet verdiğinden ekolojik tahribata neden olmaktadır.

Bu bağlamda dikkatler yapımı yıllarca sürüncemede olan Çamlı barajına çekilmektedir. 300 bin kişinin su ihtiyacını karşılaması beklenen, Çamlı su havzası üzerine kurulması planlanan baraj bahsi geçen su kısıtına çözüm olabilecekken, alanın Kanadalı Eldorado Gold ortağı TÜPRAG'a madencilik faaliyetleri için tahsis edilmesiyle geri dönüşü olmayan bir havza kirliliğine neden olunmuş, kentin su ihtiyacından ziyade madencilik faaliyetlerine öncelik verildiği görülmüştür. İçme suyunun temin edilebileceği doğal rezervuarların temiz ve sağlıklı olması, toplum sağlığı için de kritik bir önem arz etmektedir. Su havzanın maden faaliyetleri ile kirlenmesi, hem toplumun temiz suya erişiminin önünde engel teşkil etmekte hem de bölgedeki ekosistemin zarar görmesine neden olmaktadır. Dolayısıyla mevcut su havzaları korunmalı, kirlenmesine sebebiyet veren faaliyetler acilen durdurulmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye'de su kaynaklarıyla ilgili olarak yapılan son değerlendirmelerden hareketle, su potansiyeli ve kişi başına düşen su miktarı nedir?
- 2- Bakanlığınızın su sorunun çözümüne ilişkin alacağı önlemler ve planlamalar nelerdir?
- 3- İzmir'in toplam su ihtiyacı günlük ve aylık periyodlarla ne kadardır?
- 4- Gördes barajının güncel su bağlama kapasitesi ve İzmir kentinin su ihtiyacını karşılama potansiyeli nedir?
- 5- Gördes barajından günlük İzmir'e ne kadar su verilmektedir ve bunun karşılığında İZSU'dan ne kadar ücret talep edilmektedir?
- 6- Gördes baraj yapımında planlanan ve güncel olarak karşılanan su miktarı arasındaki herhangi bir fark var mıdır? Var ise, ne kadardır?
- 7- Çamlı su havzası üzerinde yürütülen madencilik faaliyetleri bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Bu madencilik faaliyetlerinin su havzasını etkileme biçimine ilişkin bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır?
- 8- Efemçukuru'ndaki madencilik faaliyetlerinin su havzasını kirletmesinden doğan ve doğacak olan tahribatın onarılmasına ilişkin bakanlığınızın ne tür bir çalışması vardır?